

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerat do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notica, poslano, izjave, reklame, prekladi beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za izvozništvo 420.— Din.

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Dve običajni avdijenci

Zunanji minister in ministrski predsednik pri kralju. — Vlada še vedno ne ve, kaj bi z volitvami. — Izpremembe v upravni službi.

— Beograd, 23. maja. Včeraj popoldne se je zunanji minister dr. Marinković vrnil iz Vrnjačke Banje, kjer je bil v avdijenci pri kralju, ki mu je poročal o poteku konference Male antante in o razvoju spora z Italijo. Pri tej priliki je dr. Marinković ponovno obrazložil težnje in zahteve demokratov glede notranje politične položaja. Kmalu po povratku v Beograd se je sestal z ministrskim predsednikom Vukičevićem. Razpravljala sta o nadaljnjem razvoju notranjopolitičnega položaja. Kakor se doznava iz dobro poučene strani, zahtevajo demokrati, da se pred razpisom volitev premeste odnosno odstranijo vsi oni uradniki, ki so se zadnja leta preveč eksponirali za politiko Uzunovičevega režima. Pri tem pa seveda zahtevajo, da pridejo na važnejša mesta njihovi pristaši. Tozadevno so v teku še pogajanja med demokrati in radikali, ki jim take spremembe niso všeč. Izgleda pa, da je dr. Marinković s to zahtevo prodrl.

Danes je odpotoval v Vrnjačko Banjo ministrski predsednik Vukičević. Uradno se naglašja, da gre le za običajni referat kralju, vendar pa se tej avdijenci pripisuje v političnih krogih globlji pomen. Splošno se sodi, da bo položaj še tekom tega tedna definitivno razčiščen, nihče pa ne more dati zanesljivih informacij, v kakem pravcu se bo to razčiščenje izvršilo. Izgleda da se vlada še sama ni definitivno odločila, ali gre v volitve ali pa v kako novo kombinacijo, ki bi omogočila sodelovanje s parlamentom. Najrazličnejše kombinacije ki so se pojavile zadnje dni, se še vedno vzdržujejo. Tako se z gotovo strani zadržuje, da bo Vukičević po-

bil k sodelovanju radikalne centrunaše okrog Uzunoviča in Maksimovića. Čigar vstop v vladno stopa s tem zopet v ospredje. Zdi pa se, da so pustili davčovičevci ministrskemu predsedniku tozadevno popolnoma svobodno roko pod pogojem, da se volitve čim prej razpišejo.

V zvezi z izpopolnitvijo vlade se bo izvedla dalekosežna reorganizacija politične uprave, ki jo ministrski predsednik že delj časa pripravlja. Pretežna večina velikih županov bo izmenjena, ozir. premeščena. Zatrjuje se, da bodo prišli na površje popolnoma nove osebnosti. Tudi v diplomatski službi se obeta važne spremembe. Tako se med drugim zadržuje, da bosta upokojena naša poslanika v Parizu g. Spalajković in v Washingtonu g. Antonijević.

Beograd, 23. maja. Danes jutraj se je odpotoval ministrski predsednik v Vrnjačko Banjo k avdijenci pri kralju. Ko se je včeraj vrnil iz Vrnjačke banje zunanji minister dr. Marinković, je imel ministrski predsednik z njim daljšo konferenco, kateri so posvečali politični krogi veliko pozornost. Ravnotako je izzval nagli odhod ministrskega predsednika v Vrnjačko Banjo v politični javnosti živahne komentarje. Nekateri smatrajo, da so nastopile neudoma večje težkoče glede vprašanja volilnega mandata. Demokratje še vedno forsirajo volitve, za katere se je Vojta Marinković zavzel tudi pri kralju. V vladnih krogih danes zadržujejo, da ne prinese niti današnja pot ministrskega predsednika h kralju velikih izmenjen. Edino vprašanje dopolnitve vlade, ki je še vedno odprto, bi moglo dovesti do kakšnega sporazuma.

Kombinacije o novih volitvah

Radikalni stranki napovedujejo občutno nazadovanje. — Demokratska zajednica stranka bodočnosti? — Optimizem vladnih strank.

— Beograd, 23. maja. Zelo zanimive so vesti o izgledih vlade pri prihodnjih volitvah, ki se širijo zlasti zadnje dni. Po teh restih si bo vlada prizadevala, da popolnoma izpremeni notranjopolitično konstelacijo in si pridobi tako večino, da bi bila v bodoči Narodni skupščini popolnoma neodvisna od vseh ostalih strank ter da bi tako lahko vso poslovno dobo brez doslej običajnih in izredno pogostih vladnih kriz delala s parlamentom.

Demokratska zajednica s svoje strani računa, da bo imela v bodoči Narodni skupščini 80 do 100 mandatov. V Srbiji, kjer ima sedaj 30 poslancev, upa, da si pridobi še 10, od 38 mandatov v južni Srbiji pa vsaj polovico. Razen tega računa, da bo dobila v Bosni 18 poslancev skupno z JMO in dva v Sandžaku ter še kak mandat v Vojvodini, Crni gori in Dalmaciji.

Izgled radikalne stranke pa niti teoretično niso tako povoljni. V krogih DZ se sodi, da je popolnoma izključeno, da bi stranka obdržala dosedanje število mandatov. Radi sporov v stranki bodo imela radikali mnogo razcepjen list, kar bo imelo za stranko pri volitvah slabe posledice. To pa je neizbežno, ker bo moral Vukičević, ako hoče izvesti svoj načrt, nastopiti proti nekaterim doslej zelo uglednim osebnostim v stranki, zlasti pa proti pašičevcem, ki se že sedaj pripravljajo na oster konflikt. Računa se, da bodo radikali v Južni Srbiji, kjer imajo sedaj 48 mandatov, izgubili najmanj polovico. Te mandate naj bi dobila DZ. V Srbiji sami bodo radikali po teh računih izgubili 10, v

Bosni 10, Vojvodini 5, in v ostalih pokrajinah 5 mandatov, tako da bo imela radikalna stranka v bodoči Narodni skupščini največ 80 do 90 poslancev. Posebno težak je položaj za radikalno stranko v Bosni. Ob priliki oblastnih volitev se je izkazalo, da je stranka na vsej štiri nazadovala. V banjaški okrožju so dobili pri zadnjih skupščinskih volitvah 56.000 glasov, pri oblastnih pa niti 20.000. Enak položaj je tudi v vseh drugih bosanskih okrožjih, kjer bodo radikali dobili k večjemu ono število glasov, kakor pri oblastnih volitvah in to tem prej, ker muslimani vztrajajo na svoji zahtevi, da se spremeni ves upravni režim, ki je bil doslej izključno v rokah radikalov.

Po teh računih bi torej imela vlada v novi Narodni skupščini okoli 180 mandatov in s tem absolutno večino. Najmočnejša parlamentarna skupina v novi Narodni skupščini bi bila potem takem DZ, s čemer bi državno krmilo definitivno prešlo iz rok radikalne stranke. Po načrtih g. Vukičevića pa bi bilo treba popolnoma pomesti z vsemi dosedanjimi političnimi strankami in bi zato takoj po volitvah prišlo do formalne fuzije obeh vladnih strank.

Zanimivo in značilno je, da so te številke prišle v javnost tik pred odhodom ministrskega predsednika v Vrnjačko Banjo. V dobro informiranih krogih se domnava, da se te kombinacije navajajo tudi v referatu ministrskega predsednika, ki ga bo podal danes v avdijenci kralju in v katerem bo utemeljil potrebo razpusta Narodne skupščine in razpisa novih volitev.

sko obnovo države in razvije vse produktivne sile.

SMRTNA NESREČA V MARIBORU

— Maribor, 23. maja. V soboto popoldne se je pripetila po nesrečnem naključju smrtna nesreča. Dveletni sinček trgovca Tipla na Kralja Petra trgu se je popoldne prebudi in začel igrati z žico, ki dovaja električni tok k svetilki na nočni omarici. Pri tem je izdrl žico iz stikala. Pri tem pa je z roko potipal po stikalu in s tem vzpostavil kontakt. Električni tok je otroka ubil. Ko je čez nekaj časa prišla služkinja, je bil otrok že mrtev.

«UMAGO» pri Trstu (Istra)

Hotel-pension «ROMA».

— Pečena obala. — Prvovrstna dunajska kuhinja. Zmerno cena. — Prospekti.

Pred direktnimi pogajanjmi z Rimom

Pogajanja se prično baje že ta teden. — Britisk Anglije in Francije, da se konflikt poravnava.

— Beograd, 23. maja. V tukajšnjih krogih se sodi, da bodo končno vendarle prišla direktna pogajanja z Rimom. Tako konferenca Male antante, kakor razgovori med Chamberlainom in Briandom ob priliki londonskega obiska so pomirjevalno vplivali na ta konflikt. Italija je morala uvideti, da Evropa ne bo dopustila, da bi se Italija na tako lahkomišeln način igrala s svetovnim mirom. Pogajanja se bodo po vsej priliki pričela še tekom tega tedna. Italijanski poslanik v Beogradu Bodrero je tekom zadnjih dni ponovno konferiral v tej zadevi z zunanjim ministrom dr. Marinkovićem.

— Trst, 23. maja. »Piccolo« poroča iz Beograda o konferencah med italijanskim poslanikom Bodrerom in zunanjim ministrom dr. Marinkovićem ter naglašja, da tvorijo te konference uvod za nadaljna pogajanja med Beogradom in Rimom. Pogajanja se bo-

do po informacijah omenjenega lista pričela že tekom tega tedna in se bodo vršila v Rimu med Mussolinijem in jugoslovanskim poslanikom Milanom Rakićem, ki je dobil od zunanjega ministra po povratku iz Jachimova nove in točne instrukcije. List se bavi nato z razpoloženjem v Beogradu in naglašja, da se je položaj po imenju merodajnih krogov v Beogradu po jachimovski konferenci in sestanku med Briandom in Chamberlainom vidno razčistil. Italija se je uverila, da je mogoče samo potom direktnih pogajanj odpraviti vse spore in nesoglasja med obema državama.

— Bukarešta, 23. maja. Kakor doznava »Citorul« iz Pariza, bosta angleški in francoski zunanji ministri v najkrajšem času skupno posredovala v Rimu, da se jugoslovanski konflikt, ki v veliki meri ovira mednarodne odnose v Evropi, čim prej likvidira.

Lindberghov polet New York-Pariz

Etape drznega poleta. — Nervoznost v Franciji. — Letalec o svojem presenetljivem uspehu.

— Dunaj, 23. maja. Karl Lindbergh s priimkom »drzni blaznež«, je sam preletel ocean iz New Yorka v Pariz brez presledka. V soboto 21. maja ob 22.19 je pristal na letališču Bourget pri Parizu ob navzočnosti začudene navdušene in ginejne množice. V New Yorku se je dvignil v petek jutraj ob 7.52 ali po srednjeevropskem času ob 12.52. Rabil je za polet 33 ur in 27 minut in dokazal, da tehnika napreduje z neverjetno naglasi in da ustvarja pravečate čudeže.

Kronika poleta je pravzaprav nenavadno enostavna. Iz New Yorka je Lindbergh odletel v petek ob 7.52 uri ali po našem času ob 12.52. Šest ur pozneje so ga javili na obrežju Nove Škotske in Kanade. Ob 20.50 (ali 24.50 sr. evr. časa) je došel do Nove Zelandije, kjer se je približal zemlji, da bi ga spoznali. Gledajočo množico množico je ob pogledu na drznega letalca spreletel čuden strah in pokleknila je. Znočilo se je. Ladja »Empress Scotland« je javila letalca ob 2.30 na 49° geogr. širine in 78° dolžine. prvo evropsko vest o letalcu je pa poslala neka angleška agencija ob 14.50; Lindbergh je bil tedaj oddaljen 100 milj severno od Kapa Valentia, ki je najzahodnejša točka irlandskega obrežja. Popoldne so bila obvestila bolj pogosta. Ob 17.30 je Lindbergh letel nad pristaniščem Kerry na Irskem, nato je pa krenil proti jugu.

Dve uri pozneje je letalec zopet sledil angleški obali in ob 19.40 je letel nad mestom Plimouth. Še 500 km je manjkalo do cilja, polet je bil že skoraj uspel. Ob 20 je letalo krenilo nad Cherbourgom proti Franciji. Vsi svetilniki ob francoski obali so bili aluminirani, kajti bližala se je nevihta. Ob 21 se je nemadoma zjasnilo in skoraj vsak kilometer je pričakujoča množica pozdravljala letalca. Ob 21.55 je bil Lindbergh od Pariza oddaljen le 80 km; letel je visoko in z neverjetno hitrostjo. Pod prednjim delom aeroplana sta se bliščali dve svetilki; letalec je dosegel že v območje velikega svetilnika na hribu Monte Valeriano, ki obseva 200 km naokoli z močjo 2 milijonov svetil in ki je letalca vodil do cilja. Natančno ob 22.10 uri, po 33 urah in 27 minutah leta se je Lindbergh počasi spustil na letališču Bourget.

ŽREBANJE DRŽ. RAZREDNE LOTERIJE

— Beograd, 23. maja. Pri današnjem žrebanju srečk državne razredne loterije so zadel:

30.000 Din srečki 82.506 in 109.650, 20.000 dinarjev št. 109.841, 4000 Din pa št. 119.633, 44.811, 65.485 in 53.565.

ATENTAT NA GRŠKEGA ŠKOFA

— Atene, 23. maja. Včeraj je bil izvršen atentat na grškega nadškofa Haraginizisa. Med dopoldansko mašo ga je pred oltarjem napadel neki brivec iz Krete. S škarijami mu je zadal več ran na obrazu, ki pa niso nevarne. Atentatorjevi pomočniki so škofa pretepevali. V cerkvi je nastala strahovita zmešnjava. Policiji se je le z največjim naporom posrečilo vzpostaviti red. Razjarjena množica je hotela atentatorja, ki so ga takoj prišli, v cerkvi linčati. Policija ga je morala z orožjem braniti.

KDOR SKRBI ZA SVOJE ČEVLJE
ta jih čisti
Indian
Pasta

Ko spitate, so Vaši sovražniki na delu. — Milijarde bacilov Vas napadajo, a Vaša usta so najpripravniji teren. — Branite se! Cuvajte sebe in svoje zobe, uporabljajte: SARGOV KALODONT!

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekti. Invest. pos. 84.50, 85.50, Vojna škoda 340.50, 341.50, Zadolžnice Kr. dežel. banke 20, 22, Zastavni listi Kranjske deželne banke 20, 22, Celjska posojilnica 185, 187, Ljubljanska kreditna 150, Merkantilna K. dežve 98, 100, 98, Prastediona 850, Kreditni zavod 160, 170, Strojne tovarne —, 80, Trbovje —, 495, Vevče 130, Stavbna družba 55, 65, Šešir 106.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800—803; Berlin 13.48—13.51; Italija 309.92—311.92; London 276.10—276.90; New York ček 56.70—56.90; Praga 168.20—169; Curih 10.935—10.965; Varšava 628—632.

Efekti: 7% invest. pos. 1921 84.75—85%; 2½% drž. rente za ratno štetu 342.50—343.5; 344.50; Ljubljanska kreditna 150—152; Hipotekarna banka 61—62; Jugobanka 93—95; Prastediona 850—860; Trboveljska 490—495; Union, paromlin 305—308; Vevče 130—140; Agraria 51½—51.5.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.305, London 25.2425, New York 519.875, Milan 28.45, Praga 15.40, Dunaj 73.20.

— Trst: London 88.80, Ostalih tečajev nismo prejeli.

Demoliranje nemških utrdb

— Berlin, 22. maja. Po poročilih iz Königsberga so bile vse trdnjave in betonski zakloni okoli Königsberga demolirani v smislu obveznosti, ki jih je Nemčija prevzela v Ženevi.

Iz pestre ljubljanske kronike

Nedelja - dan izletnikov - prekrizala vse načrte. — Samomirni kandidat v Ljubljani z vrvmi okoli vratu.

Turistika se v Ljubljani vedno bolj razvija. Za daljše ture se že trenirna nežna mladina, ki kaj rada hodi v lepo majniško naravo v spremstvu roditeljev. Dečki in deklice od 7 let dalje že plezajo na višje vrhove. Tako so včeraj mladi dečki posetili »Peklec« pri Borovnici ter kaj pogumno plezali po stopnicah ob vodopadnih in se čvrsto vzpenjali do zadnjega, pelega vodopada. V soboto popoldne je vse ljubitelje narave in turiste navdajala velika nada, da bo vreme v nedeljo lepo in solčno, ker se je barometer dopoldne dvignil. Toda proti večeru je barometer skazil mnoge izletniške načrte, kajti začel je padati in jutraj je prav slabo kazal. Kljub temu so Ljubljančani v manjših in večjih skupinah poleteli na vse strani v gorensko, notranjsko in dolensko smer. Naravno, da se je glavni val izletnikov obrnil proti Gorenjski, posebno kar se tiče pešcev, toda včeraj so izletniki, po frekveni vlakov soodej, posetili tudi razne kraje Dolenske in izredno velikem številu. Tako je opoldanski dolenski vlak vozil nad 700 oseb.

Nedeljsko jutro je bilo nekoliko šernura, a to ni izletnikov mnogo motilo. Upanje je bilo, da se bo dopoldnosa vreme vzdržalo ves dan do noči. Vlada je deloma lahka saporica, ki pa jo je spremljal vetrič. Ker ni bilo vročine, je bilo prav prijetno korakati po hribi in planinah. Popoldne pa se je okoli 15. vreme skisalo. Začelo je lahko deževati. Na planinah pa je snežilo ter so posebno številni hrvaški turisti, ki so posetili Golice, imeli mnogo neprikl. Proti večeru okoli 18. se na zemljo spustil pravi curenk, ki je ne samo pokropil polja in travnike, marveč je temeljito zmoli marsikatega izletnika. Kljub premočenosti na so se izletniki vračali domov od vseh strani in v najboljšem razpoloženju. Deževalo je vso noč in prav močno. Dež ni prenehal do danes dopoldne.

Danes jutraj se je začel barometer zopet nekoliko dvigati ter je ob 7. jutraj kazal 762.

Zanimiva je v turističnem pogledu frekvenca vlakov, ki so dopoldne in prve ure popoldne vozili iz Ljubljane. Proti Gorenjski je prvi izredni vlak ob 5.30 vozil najzgodnejše izletnike, okoli 460, drugi 580, tretji 900, opoldanski 395. V Kamnik, zlasti v Kamniško Bistrico, je odhajalo lepo število izletnikov. Zjutraj s prvim vlakom je odšlo 172 turistov, z drugim se je peljalo 285 in s tretjim 268 oseb. Izletniki so krenili tudi proti Notranjski in je bil zlasti borovniški »Peklec« prav častno obiskan. Proti Notranjski se je iz Ljubljane odpeljalo s prvimi vlaki do popoldne 680 oseb. Vrhunec je bil razmeroma slabo zaseden z izletniki. Večji val izletnikov se je obrnil proti Dolenski, jutranji vlak jih je odpeljal 279, a drugi opoldanski celo 708. Tudi proti Zalogu in naprej je šlo nad 800 izletnikov. Povprečno se je odpeljalo iz Ljubljane včeraj na 15.000 oseb.

Danes okoli poldneva, ko so hoteli ljudje domov h kosilu, se je zibal po Poljanskem nasipu neki srednjeveški, preprosto obleden mladenič, kakor kanon nabit smrdelca gnanja. Pri Reichovi tovarni pa je skočil čez ograjo v strugo Ljubljanice ki k sreči ni bila nad Gradščico odprta in je bilo zato v strugi malo vode. Zvalil se je v smrdljivo vodo ter se nato sprevljal na večjo zeleno oazo. Tam se je zleknil ... Naravno, da se je nato kmalu zbrala na tem kraju množica radovednežev, ki je prihla klicati rešilno postajo odnosno gasilca na pomoč. Mladenčič se je pobral in začel z izbuljenimi očmi ogledovati radovedno občinstvo. Bilo mu je to že preveč. Začel je ljudem kazati osele in dajati znake, naj ga pustijo pri miru, da si mirno postelje v zeleni oazi.

O dogodku obveščeni gasilci so odposlali na kraj komičnega dogodka dva gasilca z vrvmi in manjšo lestvijo. Vrgla sta gasilca najprej mladenčiču vrv. Ta jo je ovil okoli vratu ter dal znamenje: »Tako-le me ven potegnite! Ali pojte? Potegnite noč!« Jezilo ga je, da gasilca nočeta ubogati. Drugi gasilec je pristavil lestvo ter se enkrat pomolil popolnoma zmočenemu pijančku vrv, da se je oprime. Lestva je bila nekoliko prekratka. Pijanček je prišel za vrv in se nato skušal skobaliti na lestvo. Ko sta ga gasilca potegnili, pa je spustil vrv in zopet lopnil v vodo. Z velikim naporom sta končno gasilca mladenčiča potegnili na suho ter ga nato izročila v varstvo stražniku, ki ga je odpeljal vsega mokrega na stražnico.

Mladenčič je pri trdnji Dukič zaposleni delavec, 27letni France Peršak. Sam je kratko opisal dogodek takole:

— Naveličal sem se življenja. Popolnoma sem sragov, ker se ne morem doma razumeti z brati. Iz obupa sem se danes napil žganja in nato sem skočil pri zmaškem mostu v Ljubljanico, da bi se utopil.

— Kako to, da ste se rešili na zeleno oazo?

— Hm! Hm! Veste tako je bilo. — In nasmešnil se je porogljivo s klobukom v rokah.

— Kako je bilo?

— Ko sem začel smrdljivo vodo požirati, sem se akcel in začel sem plavati, da se rešim. Splaval sem na zeleni otok.

Sedaj se greje in suši v policijskem zaporu...

Mednarodna gospodarska konferenca

Izjava našega delegata.

— Ženeva, 23. maja. Težkoče, ki so se pojavile v nekaterih komisijah mednarodne gospodarske konference radi zahtev sovjetske delegacije, so bile tekom včerajšnjega dne odstranjene. Za danes dopoldne določena plenarna seja je odgojena na popoldne. Konferenca bo s to sejo bržkone zaključena. Na sobotni plenarni seji se je vršila razprava o resolucijah, ki so jih predlagale poedine komisije. V imenu jugoslovanske delegacije je podal izjavo dr. Sečarov. V svoji izjavi naglašja, da se jugoslovanska delegacija popolnoma strinja s smernicami, ki jih dajejo resolucije mednarodne gospodarske konference. Jugoslavija, ki se je v svetovni vojni borila za svojo svobodo, si želi sedaj ...

Kraljica Marija kot sodobna vladarica

Opis izpod peresa ameriške publicistke.

Ameriška publicistka Ana Mac Cornicova je nedavno v Beogradu posetila našo kraljico Marijo in priobčuje zdaj v new-yorskem Timesu naslednji interesantni opis mlade kraljice:

Kot najmlajša kraljica in edina kronana predstavnica puntarskega naraščaja po vojni bi Marija Jugoslovenska lahko dala nov pravec a kraljice ali bi vsaj lahko dokazala, da je sodobni mladi ženi, ako ji je sojeno sedeti na prestolu, možno dati nekaj novega v tej stari ustanovi. Marija je hči kraljevske gospe, ki se ji nikoli ni moglo očitati, da je tradicionalna in da bi se zadovoljevala s tem, da bi bila samo okras svojega dvora. Solala se je Marija v Angliji ona leta, ko so Angležine prenehale zahtevati svoje pavice in so že sprejele izvojevanje. Marija pripada dobi in omenu delu sveta, kjer se dinastije jemljejo na preizkušnjo in kjer se prestoli majojo. En tak prestol je se že zlomil pod neno sestro Elizabeto Grško.

Poročena z balkanskim kraljem, je Marija prišla pred petimi leti vladat državo, ki je iz male seljaške kraljevine napredovala v veliko in važno državo na evropskem zemljevidu. Ta mladi dvor nima starih statutih. Nima starega plemstva in tudi ne parvenijev. Celo nakit je med vojno izgubil iz kraljevske zakladnice in je najmlajše Velikanstvo moralo nakit zares izbrati. Njen dvor se nahaja v najzibavnejšem delu glavne ulice. Ne sliči dvoru, vendar je nov in prijeten. A kakor vsak srečen zakonski par, tudi kraljica in kralj Aleksander zdaj zidata drugo hišo v predmestju.

Tu je kraljica, ki uživa državljanske svoboščine v veliki dobi demokracije. Ona se vede in izraža sodobno. O kraljevanju pravi, da je zanimiv posel. Ona je tip sodobne osebnosti, ki jo slučajni posetnik lahko vpraša, kako se današnja kraljica počuti v svojem poklicu in ki vam bo odgovorila, da je to izpovedka dolgočasna stvar, ki pa se je Glovek polagoma navadi. Ona vam celo zaupa, da si ni mogoče predstavljati, kako hitro je občutila, da so dolžnosti kraljice njena prirodna naloga. Iskreno

nosti svojih mladih let dodaja tako popolno čarobno prirodnost, da vzbuja globok vtis. Najzanimiveje je, da je Marija med vsemi kraljicami na svetu najbolj gospodinjica. Vzlic svoji vzgoji, prejšnjemu delovanju in izrednim prilikam »za moderniziranje« v mladi državi skuša vzdržati staro pravico ženinega mesta v domači hiši. Evropa ima po vojni menda še 10 kraljic. Šest izmed njih je simbolistk. To so one na severu. Štiri pa so romantičarke. To so one okrog Sredozemskega morja. Med vsemi njim je samo najmlajša, Marija, zadovoljna, da je enostavno kraljeva soproga.

Zato ni starodobna. Vidi se, da se ne pokorava enoličnemu predpisom. Sama vozi svoj avto in si ni odrezala las. Ni preveč samotarska. Opazovala sem, kako se nagiba preko svoje lože v operi in nepristiljeno pozdravlja znanca, dočim se je kraljev orlovski profil skrival v njeni senc. Rekla mi je, da ljubi svoj poklic in da je vzbujala svojo novo domovino in narod. Govori s strokovnim znanjem o srbski umetnosti in navdušeno pripoveduje o hrabrem duhu srbskih žen.

Kraljica SHS je močna individualnost. Malo je znana in reklamirana, ker ni igrala narave in ker se javno udeleževanje ne zahteva pri narodu, ki je zadovoljen s kraljestvom brez parade. Od blizu je krasna. Fotografije ne morejo predstavljati njene ljubeznivega nasmeha in nežnega blondinskega kolorita, ki je bolj čist in zlat v malem princu Petru. Kraljica Marija je istočasno samozavestnega in prikupnega zadržanja. Njen glas je globok in zvonek, angleščino govori blagovodno, kakor dobre angleške gledališke umetnice. Doslej je bila malo intervjuvana, ker se drži mirno. Po enournem kramljanju v njeni tihi delavni sobi, kjer je istotako malo ceremonijala, kakor v privatni hiši, sem odšla prepričana, da je Marija Jugoslovenska vladarica čisto svojega načina in stvarno uspešni tip naraščaja, ki je v njej našel svojo predstavico. Smelejša od mnogih nekronanih sester si usoja biti taka, kakršna je po narodi.

risane zgodbe iz naših krajev

Gladien izsiljevalec kruha. — Krvav spopad med bratoma. — Svojejavlost mladega dekleta.

V stanovanje Jerice Robičeve v Zagrebu je te dni prišel brezposelni krojaški pomočnik Stefan Vrdjuka. Ze tri dni ni zavžil niti koščka kruha. Ves prestradan in obupan je prosil Rodičevo, naj mu da malo kruha. Izgovorila se je, da ga nima. Ko jo je nato prošil, naj mu pokloni vsaj dva dinarja, da si bo sam kupil kruha in utolažil lakoto, ga je zavrnila, da tudi denarja nima.

To je obupanega, gladnega mladeneča strahovito razburilo. Popadel je z levico Robičevo za vrat, z desnico pa je potegnil iz žepa samokres, ga ji nalonil na čelo in zakričal:

— Sem z denarjem!

Vsa prepadena se je Robičeva v smrtno strahu takoj zgrudila na tla in začela vpiti na pomoč. Vrdjuka se je preplašil in pobegnil iz hiše v neko bližnjo vežo. Tam je mirno čepel in ko je prišel stražnik, se mu je takoj vdal. Samokres je bil med begom odvrgl in so ga zopet našli. Bil je prazen, brez nabojev. Pred policijskim komisarjem je gladien Vrdjuka vse odkrito priznal, vendar da je samokres naperil v Robičevo samo, da bi jo preplašil ne pa, da bi jo ustrelil, ker tega itak ni mogel storiti s praznim samokresom. Policijski komisar je gladien mladeneča obsodil na 14 dni policijskega zapora, kjer bo imel vsaj hrano zastojni. Nato pa bo za pet let izgnan iz Zagreba.

Giuro Vužić je sobni slikar v Zagrebu, poročen, in ima prav lepo stanovanje. V soboto se je pri njem nenadno zgasil njegov brat Josip Vužić, ki je izgnan iz Zagreba in ga je policija že parkrat iskala na bratovem stanovanju. Ko je torej Josip prišel v hišo in se je bilo bati, da bo začel izsiljevati denar in drugo je Giurova žena Ljubica skri-

vaj stopila na stražnico, da prijavi Josipa radi reverzije.

Josip je dobro opazil, kako se je Ljubica odpravila iz stanovanja in je takoj vohal kam gre. Stopil je za njo. Tedaj se je Giuro zbal da mu brat utegne napasti ženo in je tudi on stopil iz stanovanja na dvorišče. Tu je med bratoma prišlo do kratkega prepira. Josip je prijel nož in močno udaril Giuro. Občutno ranjen je Giuro skočil v svojo kuhinjo popadel sekuro in na pragu z močnim udarcem prestregel Josipa, ki je rnil za njim. Zadal mu je precej močno rano na vratu. Takoj na to se je Giuro onesvestil, a Josip je pognil. Blizu kolodvora pa se je tudi on zgrudil nezavestno. In tako sta se oba brata po krvavem pretepu znašla tekem pol ure v bolnici.

Svojejavlo nebrzdanost današnje mladine drastično karakterizira naslednji primer, ki se je te dni dogodil v Zagrebu:

Neka gospa, ki je zvečer zaposlena kot blagajničarka v kinu, je naročila svoji služkinji, da ne sme pustiti njene 13letne hčerke Albine v mraku nikamor, niti na sprehod. Gospa ima pač materinske skrbi in se boji, da bi njena mlada hčerka padla v slabo družbo. Komaj pa se je mati odpravila na doma, je Albina na »s-t« način hotela izsiliti, da bi se podala na ulico. Z vsjo jezičnostjo se je prepirala s služkinjo, ki jo je zadrževala in končno zaklenila vrata, da se dekletce ni moglo umakniti iz stanovanja. Razdražena je mala Albina sklenila, da stori samomor. Izpila je večjo količino octove kisline, da si konča »nesrečno življenje«. Začeli so jo zvijati hudi krči.

Služkinja je, ko jo pozvala rešilno postajo in so dekletce z avtom prepe-

ljali v bolnico, kjer so ji zdravniki izčistiili želodec in jo že naslednji dan okrevano izročili zopet v oskrbo matere in služkinje.

Ure, veržice, obeski, uhani l. t. d.

so vedno najlepša

birmanska darila

ki jih dobite najceneje pri trvdki

Lud. Černe, Ljubljana,

Wolfova ulica šte. 3.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer. Nedelja, 22. maja ob 20. Ingeborg, gostovanja berlinskih igralcev v opernem gledališču.

Ponedeljek, 23. maja. Lumpacij vagabund.

Red B.

Torek, 24. maja zaprto. Sreda, 25. maja. Mnogo hrupa za nič. Red D. Četrtek, 26. maja ob 13. pop. Triglavsko bajka. Mladinska predstava po enotnih cenah.

Goetz Kurt: Ingeborg

Snoči so nam Berlinčani dokazali, da so umetniki. Podali so nam predstavo kakršne v absolutni harmoniji ansambla po Hudoževskih in se nismo videli na našem odru. Popolna ubranost v tonu, dikciji, čudovita naravnost, moštovski dialogi, ki so teki kakor doživljani, vzgledni izgovori, ki ne izpušča nikake poame, ne da bi jih podčrtaval, zmogovit temperament in resnični tako frapantna podobna strastnost, čustvenost in humornost, kabinejno igrana opojnost in brezljubna simpatičnost ansambla: vse to je Berlinčane prineslo največji umetniški uspeh. Snoči smo spoznali, da je dr. H. Brockmann ansambl zares odlični, in ako se uresniči njegov vzklík po predstavi: »Na svidenje!« — nas bo radovalo. Sprejemimo ga zopet s hvaležno navdušenostjo. Zlasti ako nam prinese novega repertoarja.

Prav prijetno nam je bilo seznaniti se s Kurtom Goetzmom. Julius Bubb piše o njem v svoji kritični kroniki nemške drame (1919 do 1926): »Duhoviti igralec Kurt Goetz, ki izliva melanholično ironijo ohlapne blaziranosti v male gledališke igre, se je naučil pač več pri Oskaru Wildeju kakor pri Shavu. Njegova mala dela spadajo k najbolj kultiviranim igram na veseločrtnih dandane tako bomega nemškega odra; nekatere teh njegovih iger obsegajo več resnobne, resignirano smehljajoče se človečnosti, nego je opazi površno opazovanje. Tudi »Ingeborg« ima v svojih dialogih take nežne vrednote, dasi se nedostajanje prave dramatične substance, smotreno gibanje v tem frifrjočem sem ter tja dovpija občuti bolj, nego v njegovih malih enodeljankah.

Bubbova sodba je točna in pove vse. V »Ingeborgi« resnično ne gre za nič drugega, nego za to, al je za ljubljeneza in ljubečega moškega bolje, da je napram ljubljenci tepce ali napram njenemu možu lump. Konec igre in rešitev dileme se izvrši šele potem ko pade zastor zadnjici, v parku ponoči. Po marantna bovia premaga pač vse pomisleke. Goetz je obdelal to pikantno snov z umetniško delikatanostjo, duhovito, humorno in z aforizmi, ki s svojo wildeovski imperitineustnostjo užigajo ter izzivajo prijetno zdrav smeh.

Gdč. Herta Russ, ki je igrala naslovno vlogo, je šarmantna, s fino temperamena igralka vzorno simpatične naravne igre. Izrednega ljubimca se je izkazal dr. Hans Brockmann, ki je igral dramatično Petra moštstri. Russova in on sta umetnika odličnih sposobnosti, ki so publiko vsekakor fascinirale. Odličan zakonec znanstvenik Otokar je bil g. R. Weinmann, izvršen sluga Konstantin g. S. Nunberg. Prav posebna marka je resolutna filozofka Ottilija, ki jo je predstavljala s krepiim, pristanim humorjem gdč. Sid. Lormova. Tako so bili vsi sodelujoči kakor film obran instrument. Komedia in igra ansambla je žela viliharno odobravanje in plaskanje po predstavi pa iskreno prisrčne ovacije ter iz publike gost dež cvečja. Intendant dr. Brockmann se je topla zahvalil in obljubil, da se vme.

Gledališče je bilo nadeženo polno in so, kakor prvič, zopet postavili v parter stole, ker je zmanjkalo sedežev.

Fr. G.

Z razstave slovenskih impresionistov v Jakopičevem paviljonu. Na povabilo Srbske matice so vsi štirje razstavljalci (Jakopič, Jama, Stern, Vesel) poslali po nekaj svojih del s te razstave v Novi Sad, kjer je Srbska matica ob svojem jubileju priredila splošno (šesto) jugoslovensko razstavo. Na mesto odposlanih del so naši mojstri obešili v Jakopičevem paviljonu druge slike, ki

znatno izpopolnjujejo zgodovinske vrzeli v njihovem razvoju, tako da nudi sedaj razstava v Jakopičevem paviljonu še jasnejšo sliko osebnega razvoja naših impresionističnih umetnikov. Razstava je odprta od 9. do 18. ure.

Grško in rimsko kiparstvo v odlivkih, katere je prešla Narodna galerija iz pariškega Louvrea, tvori prvi del na široko zasnovanega muzeja odlivkov svetovne plastike, ki bo nastal v nekaj letih v Ljubljani. Pošiljatev obsega 66 kipov v 34 velikanskih zabojih, je provizorično spravljena v Narodnem domu in bo prihodnji mesec razstavljena v Jakopičevem paviljonu. Z nabavo te zbirke je Narodna galerija ponovno dokazala svoje praktično delo na polju narodne prosvete in izobrazbe naše mladine.

»Igra v gradu« na mariborskem odru. V torek, 24. t. m. bo na mariborskem odru zelo zanimiva premijera Molnarjevega najnovejšega dela »Igra v gradu«. Molnar imenuje svoje delo anekdoto, mašno dogodibo iz katere se v treh dejanjih razvije izredno duhovita komedija, ki po teatralni originalnosti, duhoviti tehnični zasnovi prekaša vse sodobne moderne komedije. Kakor je povsod, kjerkoli je bila »Igra v gradu« vprijetna, vzbudila mnogo zanimanja, pričakujemo, da bo to za naše prilike novo delo za-interesiralo tudi naše občinstvo. Nastopili bodo gdč. Starčeva in gg. J. Kovič, Rasberger, Zeleznič, Grom, Urvalec in Kovič P. Režija v rokah g. J. Koviča.

Hemeroidi!

2000 ozdravljenj smo v Avstriji
Oriol Hemeroidum Cuiet.
Z. oge: 1818 d. d. Zagreb, Beo-
gr. d. L. u. an. d.

ORIO

Sport

Pokalna tekma Ilirija -
Primorje 3 : 1 (1 : 1)

Zasluzena zmaga Ilirije.

Na igrišču ASK Primorje se je odigral večerj semifinalni za pokal LNP. Zmagala je Ilirija v razmerju 3 : 1 in to povsem zaslužno. Moštvi sta nastopili v sledečih postavah: Ilirija: K. Pleš, Beltram, Jenko, Dekleva, Lado-Janez Zupančič, Zemljak, Cirovič, Verovšek, Doberle, Primorje: Erman-Slamič, Pečnik-Jandigaj, Vindiš, Dramičanin, Privšek, Erman, Cebolin, Uršič, Wening.

Ilirija je bila boljše in vztrajnejše moštvo. Predvedla je prav efektivno igrjo, napad se je kljub heterogenosti igralcev dobro znal. Dobro sta bili razpoloženi obe krili, dočim je trio zamudil marsikatero lepo šanso. Zemljaka bo kazalo stalno obdržati v Hrbenica mostva je bila krilska vrsta. Lado in Dekleva izvrstna, Jenko malce ne okren. Obrambna dvojica Beltram-Pleš je stala kakor zid, a tudi Kreč v голу je zado-voljivo rešil svojo nalogo. V splošnem je napravilo moštvo dober vtis in je zlasti v drugem polčasu nasprotnika znatno preka-salo. Ves drugi halftime je bila Ilirija v premoči in bi tudi višji rezultat v korist Ilirije odgovarjal poteku igre.

Primorje se na razmoženem igrišču ni znašlo najbolje in nam ni podalo igre kot v pretečenem mesecu v prvenstveni tekmi. Dočim je prvi polčas vzdržalo popolnoma odprto igro, so bili v drugem njegovi predi zgori sporalnici. Napad je sicer čedno kombiniral, ni pa imel zadostne podpore s strani krilev. Med krilci je ugajal Vindiš. Najboljši del moštva je bil obrambni trio, ki je opravil velik pensum dela. Slamič je bil dobro disponiran, igral pa je precej ro-bustno. Erman v голу je krasno branil, proti golom pa je bil brez moči.

Tekma se je vršila v najhujšem naliu, kljub temu pa je bila izredno zanimiva in napeta. Prvi gol je dosegla Ilirija iz kota po Ciroviču, a Primorje je po Ermanu iz-enailo. V drugem polčasu je dosegla Ilirija še dva gola, zadnjega je efektivno zabil Doberle.

Sodil je g. Ahčan mirno in prevdarno, bil pa je glede offsidov, deloma v škodo Ilirije, prerigorozen. Publike okoli 800.

V predtekmi je izgubila Panonija par forfait s 3 : 0 proti Slaviji, ker v prvenstvu ni nastopila.

Omeniti moramo še, da so se po tekmi zopet primerili incidenti, ki niso v čast našemu sportu.

Kolesarske dirke ASK Primorje

Kolesarska sekcija ASK Primorje je priredila večerj medklubske kolesarske dirke na progi Ljubljana-Domžale-Blagovica in nazaj. Za dirko je vladalo izredno zanimanje in je bilo za start prijavljenih 54 dirkačev. Radi hudega naliva sta se izvedli samo dve točki, čijih rezultati so bili nastopni:

I. Glavna dirka na progi Ljubljana-Blagovica-Ljubljana, 60 km.: I. Džordevič Fran (Sava) v 2 : 6.55, 2. Prodan Edvard (Sava)

kateraga sem se spominjal s pohoda prešnjega dne. Vdihavala sva ga in se veselila svobode.

Čez dobro uro sva prišla do gaja s starimi, grčastimi oljki. Poganjale so popke v pomladnem solncu in bile podobne revmatičnim starcem. In baš ko sva stopila v njihovo senco, se je pojavilo pred nama šest bradatih mož v baržunastih suknjičih.

Imel sem še toliko časa, da sem zaklical mr. Grahamu:

— Ne čudite se! To je znamenita korziška gostoljubnost.

VIII.

V belem praviljonu. Kadar bežeči bivoli začuti, kako se napejena laso okrog njegovih zakrivljenih rogov, ne obstane s tako srditim pogledom, kakor je obstal debeluhasti Anglež, ko je začutil, kako se ovija vrv korziških banditov okrog njegovih rok. Njegov močignji prsni koš se je napeel kakor krona drevesa, ki ga upogibljive vihar. Njegove masivne noge so se postavile na zemljo nalič dvema stebroma. Mišice na rokah so se mu napele tako, da so bile roke podobne oljkovim vejam, ki jih lomi vihar. Se nikoli nisem videl take borbe. Kakor trese bivoli gri-zočo pasjo hačko sem in tja tako je tresel Anglež pet bradatih Korzičanov.

v 2 : 6.55 ena peinka sekunde. Napeta borba v finishu. 3. Meze Vilko (Ilirija) v 2 : 8.42, 4. Pelc Pavel (Ilirija), 5. Podboj Ivan (Ilirija).

II. Dirka juniorjev na progi Ljubljana-Domžale-Ljubljana 25 km.: I. Stepančič Stanko (Sava) v 48 : 47 ena petinka sekunde; 2. Cihlar Josip (Primorje) v 48.49 dve petinki sek. 3. Goltes Ivan (Ilirija) v 48 : 49 tri petinke sek.

Dirka je potekla v najlepšem redu in brez vsake neizgode. Pohvaliti je vztrajnost dirkačev, ki so dirkali kljub plohi in dosegli izredno lepe čase. Zvečer je bila v Zvezdi animirana zabava s plesom in razdelitev nagrad.

Rezultate o internacionalnem lahkoletnem mitingu SK Ilirije priobčimo jutri. Službeno z LHP. Seja se vrši mesto dneves, v sredo ob 20. — Tajnik.

Druge domače in inozemske tekme.

Ljubljana: Ilirija — Hermes 2 : 1, Her-mes pade v drugi razred.

Maribor: Merkur — Svoboda 11 : 1.

Cakovec: Maribor — Cakovec 0 : 3. Pri-stranski sodnik je škodoval gostom.

Celje: Maribor — Celje 0 : 0. Tekma je bila po 25 minutah radi dežja prekinjena.

Zagreb: Prvenstvo: Gradjanski — Croatia 3 : 0 (2 : 0). Gradjanski pride na drugo mesto. Hašk — Krajišnik 11 : 0. Hašk je prvak ZNP.

Osijek: Hajduk — Cibalia 2 : 0. Hajduk je prvak ONP.

Split: Split — Dubrovnik 6 : 0.

Dunaj: Avtrija — Belgija 4 : 1. Dunaj — Solograd 8 : 2. Slovan — Rudolphuegel 3 : 1.

Praga: Slavija — FTC 2 : 1. Sparta — Arsenal (Kairo) 10 : 2. Slavija — Arsenal 5 : 2.

Budimpešta: Nemzet — MTK 1 : 0. — Ujpesti — Vasas 3 : 2.

Pariz: Spanija — Francija 4 : 1.

Gradec: Sportklub (Dunaj) — GAK 2 : 0. Sportklub — Sturm 2 : 0.

Hazena: Murska Sobotka: Mura — Primorje 20 : 10 (8 : 5).

Beograd: BSK — Jedinstvo 1 : 1. Jugoslavija: Zask 6 : 0.

Tenis: Davis cup: V borbi za Davisov pokal vodi sedaj Indija proti Jugoslaviji s 3 : 0. Rezultati so: Prasad, dr. Fyze — Dungserski, Ballas 6 : 1, 6 : 2, 6 : 4. Popo-vič-Fyze 3 : 6, 6 : 0, 2 : 1, za Popovića. — Igra je bila prekinjena.

— Avtomobilske in motociklistične dirke na Plješivici. Včeraj so se vršile na Plješivici velike mednarodne avtomobilske in motociklistične dirke, pri katerih je sodelovalo 15 voz in 13 motociklistov. Najboljši čas je dosegel Hansal na »Steyerju« v 38.02. V kategoriji turistovskih voz je zmagal »Ceirano« g. Arka, dočim se Barešič (Ljubljana) ni plasiral. V dirki motornih voz s priklopnikami je zmagal Stuzzi (Ljubljana) na AIS v času 56.31.1. V dirki dirkalnih voz je med člani avtokluba dosegel najboljši čas g. Strehler (Ljubljana) in si priboril zlato dozo, dar kraljice Martie.

Za birmance

Najbogatejša izbira vsakovrstnih oblek po globoko znižanih cenah edino pri

DAVORIN BIJAK

LJUBLJANA STARI TRG 8

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 23. maja 1927; katoličani: Zeljko; pravoslavni: 10. maja, Simon.

DANASNI PRIREDITVE:
Drama: »Lumpacij vagabund«. B.
Kino Matica: »Monstrum«.

Predavanja: Ob 20. v Mestnem domu: »Nova pot na Grmado in Šmarno goro«.

DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Solnce zaide danes ob 19.30, vzide jutri ob 4.23 in zaide ob 19.32.

ZA NASE NAROČNIKE.
Danes so na vrsti naročniki serij I in J.

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos provrstno in najmodernejšo slikarjlo, naj naroči le pri trvdki

Ivan Martinc,

sobni slikar in pisar, LJUBLJANA, Po-ljanska cesta 20.

— Krokurenčne solidne cenel —

Frank Heller:

26

Novi Napoleon

Roman.

— Prijatelj! — sem odgovoril in ustreli drugič v tarčo. — Stara znanca sva, dasi ste že pozabili name.

— Prijatelj! Stara znanca? Kje? Kdaj?

— Zelo dolgo je že — skoraj deset let bo, toda poznam vas že dobro in lahko vas pozdravim v imenu nekega vašega prijatelja.

— Koga mislite? Valjal se je v listju kako se grah valja v vodi.

— V imenu gospoda Lavertissa.

— Lavertissa? Je-li tu? Zakaj mi ne pride na pomoč?

— Ali ste ga povabili na sestanek tu med vejami? V nasprotnem slučaju se mi zdi, da je opravičen.

Začel sem rezati vrv z nožem, toda mr. Graham me je zadržal.

— Prerežite usnjeni pas! Vrv je prenapeta in se je že večkrat ovila okrog mene. Ko sem skočil iz hidroplana. Samo če prerežete pas, na katerem je vrv pritrjena, se izmotam.

Začel sem rezati. Pas mr. Grahama je bil pravzaprav nekako sedlo. Unje je bilo močno in zato sem moral napeti vse sile, da mu pridem do živega. Ta čas, ko sem se ukvarjal z rezanjem, je Graham opetovano nagnil steklenico. Vse čas me je radovedno ogledoval.

— Kje sva se videla?

V Kopenhagnu.

— In vi ste me v hidroplanu spoznali?

— Spoznal sem v vas junaka iz Olivera Twista. Ko ste pograbil aktovko mlade dame, sem se vprašal, ste-li Lisjak, ki je zrastle.

— Kaj je storil Lisjak?

— Kradel je deci kracjarcje.

Mr. Graham je zardel do ušes.

— Vražja zadeva! — je mrmral ogorčeno. Vražja zadeva!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 23. maja 1927.

— **Odlikovanje organizatorja obrtnikov.** Obrtno društvo na Jesenicah je včeraj v nedeljo 22. t. m. priredilo izlet na Dovoje, odnosno Mojstrano. Izleta so se udeležili mnogi obrtniki pod vodstvom društvenega predsednika Ivana Gogole z Jesenic. Izleta se je udeležil tudi predsednik Zveze obrtnih združenj g. Engelbert Franchetti iz Ljubljane. Popoldne so jeseniški obrtniki izročili g. Franchettiju krasno, umetniško izdelano bronasto plaketo v znak priznanja za njegovo delovanje kot organizatorja slovenskih obrtnikov.

— **Odlikovanje.** Na predlog ministra vojske in mornarice je kralj odlikoval naša letalca rez. kapetana I. klase zračne avijatike Tadija Sondermayerja in poročnika Bajdaka z redom Belega orla IV. reda.

— **Iz državne službe.** Za kmetijskega referenta sreza Maribor desni breg je imenovan pisar kmetijskega oddelka mariborske oblasti Albin Dular; učitelj čebelarstva pri kmetijskem oddelku ljubljanske oblasti Josip Okorn je premeščen za učitelja na čebelarstvo šolo v St. Jurju pri Celju; vpojen je skladiščnik carinarnice v Ljubljani Ivan Volcanšek.

— **Imenovanje v finančni službi.** Pri finančni prokuraturi v Ljubljani je imenovan za finančnega svetnika dr. Josip Vidmar, za tajnika delegacije ministrstva finan v Ljubljani pa je imenovan dr. Filip Orel.

— **Novi bankovci.** V Beograd so dospeli iz Pariza preko Sušaka novi bankovci po 1000 in 100 Din v celokupni vrednosti 1 milijarde in 500 milijonov.

— **Novi odvjetnik.** Pri beogradskem sodišču sta imenovana za odvjetnika dr. Boleslav Bole in dr. Vinko Zorec.

— **Taks je oproščeno ribarsko društvo** v Mariboru.

— **Prepovedane publikacije.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati v naši državi ilustrirani tednik »Das Weltbild« in zemljevid SSSR, ki je izšel v Parizu pod imenom »Union des Republiques Socialistes Sovjetiques«.

— **Razpisana sodna služba.** Odda se mesto pisarniškega uradnika pri okrajnem sodišču v Prevaljah. Prošnje je vložiti najkasneje do 30. junija pri okrajnem sodišču v Mariboru.

— **Jubilej zaslužnega solnika.** 21. aprila je praznoval 72letnico rojstva znani slovenski učitelj g. Janko Leban, ki se pridno udeležuje tudi na polju književnosti in glasbe. Jubilant živi kot kronski vpojenec v skrajno težkih gmotnih razmerah in kakor drugi njegovi tovariši starejše generacije zaman apelira na merodajne kroge, da bi mu s krvavo zasluženim pokojnino lajšali zadnja leta njegovega plodnega življenja. Zaslužnemu možu ključemo: se na mnoga leta! za iskreno željo željo, da bi kmalu doživel nov jubilej — zadnje računanje pokojnine v kronah.

— **Zivalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti.** V času od 9. do 15. maja je bilo v ljubljanski oblasti 43 slučajev svinjske kuge, 7 svinjske rdečice in 3 konjskih garjev; v mariborski oblasti je bilo 16. maja 15 slučajev svinjske kuge, 1 smrka-vosti, 1 konjskih garjev, 2 stekline in 1 svinjske rdečice.

— **Podružnica Jugoslovenske Matice** v Novem mestu bo praznovala desetletnico najnišnje deklaracije kar najslavnejše. Kako je tudi ne bil Saj je bila majniška deklaracija velik dogodek v našem narodnem življenju. Po stoletjih nesamostojnosti je slovenski narod dosegel dozor, da je samozavestno in neustrašeno zahteval staro pravdo. Kasnejši dogodki so mu to staro pravdo priznali v še večji meri kakor jo je tedaj terjal. Spomin na lep čas majniške deklaracije, ki nas je navdala z novimi upi in močmi, ne sme pobledeti in mrkniti. Vedno znova oživljanj nas mora bodriti k nadaljnjemu delu za naš narod. V ta namen bo 28. tega meseca ob 20. uri v Narodnem domu akademija s petjem, telovadbo, govorom in živo sliko. 29. t. m. ob 10. uri pa bo sprejeto izpred Buheve vile v Kandiji po Novem mestu do okrajnega glavarstva in potem nazaj na trg Kraljeviča Petra, kjer bodo pozdravi in govor. V sprejedu bo vsa naša šolska mladina, vsa naša društva, naši uradi in drugo prebivalstvo. Novomeščani! Pokažite oba dneva, da ste še vedno tako vneti za pravico svojega naroda kakor ste bili pred 10 leti. Zato pa pridite vsi slaviti obletnico našega prerodenja. Okrasite pa tudi svoje hiše z zastavami in cvetjem.

— **Novi list.** Te dni je prišel izhajati nov list pod imenom »Privatni Nameščenec«, glasilo »Zveze privatnih nameščenecv Jugoslavije«, oblatne podzveze v Ljubljani. List je strogo strokovnega značaja in neodvisen od vsake politične stranke in politične ideologije ter v prvi vrsti namenjen življenjskim vprašanjem, kulturnim in socialnim problemom in splošni zaščiti strokovnih interesov trgovskih in privatnih nameščenecv. List bo izhajal mesečno, a cena mu je z ozirom na obseg in vsebino zelo nizka. Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ljubljani, Poljanska cesta št. 12, kamor je treba nasloviti vse dopise za brezplačne in poštnine proste informacije. Ta list toplo priporočamo vsem trgovskim in privatnim nameščenecv in Sloveniji.

— **Ob priliki proslave dnevoj zdravja** priredi »Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani« v ponedeljek dne 23. t. m. ob 20. uri v dvorani Mestnega doma zanimivo skioptično predavanje »O pomenu nove poti na Šmarno goro in Grmado za Ljubljance«. Na slikah bo pred očmi tudi kraj novega kopališča na Savi. Predavata gg. Wester Josip, inspektor oddelka ministrstva prosvete v poklju, in dr. Lapajne Živko. Dalje priredi društvo v soglasju s svojo podružnico v Lukovici v četrtek (na praznik) dne 26. t. m. »I. zdravstveni tabor na Limbarski gori« po nastopnem redu: Ob 10.30 cerkveno opravilo na gori. Ob 11.

govori župan Franc Cepuder »O snagi na kmetih«. Dr. Živko Lapajne »O pomenu ultravijoličastih žarkov za zdravje in bolezen«. Dr. Ivo Pirč »O higijenskem preroju ljudstva«. — Odmor. Zakuska in prosta zabava. Ob 14. povratek z gore čez Kurnik v Lukovico. Ogled prvega Zdravstvenega doma v Sloveniji. (Gostom so v domu na razpolago brezplačne kopeli.) Od 16. do 19. kinopredstava zdravstvene vsebine pri Vidicu. — Prijave sprejema »Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani«, Resljeva cesta 10 (šolska poliklinika) in »Društvo za narodovo zdravje v Lukovici«. — Udeleženci iz Ljubljane odhajajo ob 5.30 ali 7.45 do Domžal, kjer čakajo vozovi za prevoz v Krašnje. Povratek v Ljubljano ob 17.34 in 21.09. — Zdravstveni tabor se vrši ob vsakem vremenu.

— **Darilo našega vojnega ministra** Strossmayerjevi knjižnici v Pragi. Vojno ministrstvo je poslalo potom jugoslovenskega vojnega atašea v Pragi gen. Nenadoviča praški Strossmayerjevi knjižnici zbirko vojaško - zgodovinskih spisov, nanašajočih se na svetovno vojno.

— **Posetniki razstave »Zemalske hemijske straze«**, ki je odprta v letnem paviljonu oficirskega doma v Beogradu, se opozarjajo, da imajo na vseh tujakšnih državnih železnicah polovično vožnjo do 2. junija tega leta.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je preminula v Ljubljani sestra pokojnega dr. Trillerja ga. Marija Cvahite, rojena Triller, vdova šolskega ravnatelja in učitelja v poklju. Umrla je ob obletnici bratovega pogreba. Pokojna je bila vzor idealne slovenske žene. Pogreb bo v torek ob 3. popoldne v Bleiweisove ceste št. 3. — Danes zjutraj je umrla v Ljubljani zasebnica gđc. Terezija Tertnik, sestra prof. dr. Ivana Tertnika. Bila je skromna, plemenita žena. Pogreb bo v torek ob 5. popoldne iz Gregorčičeve ulice št. 10. Blag jima spomin! Žalujemočim naše iskreno sožalje!

— **Sokolsko društvo v Ptuj** priredi v petek, dne 27. maja ob 8. uri zvečer obsežen orkestralno vokalni koncert pod vodstvom ravnatelja Glasb. Matice g. Karola Pahorja. Na koncertu sodeluje društveni orkester, pomnožen z vojaški vojne glasbe, dalje pianistinja gđc. Anka Stohrova in baritonist g. Stanko Sila. Upamo, da bo ptujsko občinstvo napolnilo mestno gledališče, saj se gotovo še spominja zadnjih uspehov sokolskega orkestra. Oporjamo, da se prične koncert točno ob 8, ker morajo nekateri člani orkestra odpotovati z vlakom ob 10. Ob 5. istega dne se vrši generalna vaja za vojaško tujakšnje garnizije.

— **Visoka kazen radi tihotapstva.** Zagrebški cariniki so razkrinkali Nežo Lubejevo iz Maribora kot tihotapko saharina, ki ga je prinašala iz Avstrije v Zagreb. Tihotapka je obsojena na 300.000 Din globe, v slučaju neizterljivosti pa na dve leti zapora. Vobče je zagrebška carinarnica tekmo zadnjega časa prišla več tihotapcev s saharinom, a to večina na osnovi medsebojnega denunciranja tihotapcev samih.

— **Nadebudni junak z nožem.** Učenec osnovne šole, 12letni Pavel Vetrtnik obeta postati velik junak z nožem. Uči se malo, a tem raje napada svoje součence in jih kolje z nožem. Že več tovarišev je v prepripi okoli, tako tudi 7. t. m. 11letnega učenca Pavla Kuharja. Z nožem ga je sunil v desno slegno ter mu prizdejal precej težko rano. Malo je manjkalo, da mu ni prerezal glavne žile. Domači zdravnik mu je rano obvezal in ga zdravil. Ker pa se je rana gnojila, je zdravnik odredil, da je deček odšel v ljubljansko javno bolnico.

— **Pri revmatizmu v glavi, ledih in ramenih.** živčnih bolečinah, bolečinah v kolkih, vdoru se grenčica »Franz - Josef« rabi z velikim uspehom za vsakdanje izplakovanje prebavilnega kanala. Vseučilšče klinike potrjujejo, da je voda »Franz - Josef« zlasti v srednji in poznejši starosti izborna čistilo za želodec in črevo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 46/L

— **ITO — zobna pasta najboljša!** — **Ljubljanske bluze in otroške obleke.** Kristofič-Bučar, Stari trg. Cene nizke. 68-L

Iz Ljubljane

— **Lj Mestni magistrat ljubljanski** razpisuje oddajo naprave nekaterih železnih in lesenih ograj na betonskem podzidu pri opornih zidov. Vse tozadevne podatke daje mestni gradbeni urad. Šolski dvorec 2/II. med uradnimi urami. Istotam je treba oddati ponudbe v zapečatenem zavitku do 11. ure dne 28. maja 1927.

— **Lj Iz avstrijskega konzulata.** Avstrijski generalni konzul dr. Hermann Pleinart je nastopil 8dnevni dopust.

— **Lj Pukovski slavi 40. pešpolka.** Kakor vsako leto, proslavi 40. pešpolka »Triglaviški« tudi letos svojo tradicionalno puškovo slavo kot spomin na dan, ko je slovenski planinski polk (sedanji 40.) stri potodom koroške ofenzive 1919 pri vasi Kotle sovražni odpor. Proslava se bo vršila 28. maja popoldne in popoldne v vojašnici kralja Petra.

— **Lj Predavanje Društva za narodno zdravje.** Danes ob 20. se vrši v Mestnem domu predavanje Društva za narodno zdravje o temi: »Nova pot na Grmado in Šmarno goro«. Predvata prosvetni inšpektor prof. Wester in samiteni referent dr. Živko Lapajne.

— **Lj Krasna birmanska darila** kupite najceneje pri E. Skopek, trgovina ur in zlatnine, Ljubljana, Mestni trg. 46/L

— **Lj Slovensko filatelistično društvo** Ljubljana ima svoj redni letni občni zbor v sredo 25. t. m. ob 20. uri v restavraciji hotel Slon z obilnatim dnevn. redom. Udeležba članstva obvezna. 44/L

Schichtovo

terpentinovo milo

sojimi 7 odlikami

— **Lj Pevsko društvo »Sava«** priredi na praznik dne 26. maja t. l. društveni izlet na Sv. Goro. — Zbrališče ob 7.15 zjutraj na glavnem kolodvoru, odhod ob 7.43 z vlakom do žel. postaje Sava. — Od tu 2 uri hoda na Sv. Goro. — Za prehrano skrbi vsak sam. Povratek z večernim vlakom. — V slučaju slabega vremena izlet odpade. — Pevci in ljubitelji petja, porabimo praznik za polet v svobodno naravo!

— **Lj Izgubljeno.** Dotična poznana oseba, ki je v soboto 21. t. m. ob enčetr na 7. zvečer pred Majerjevo trgovino pobrala izgubljeni denar, naj ga takoj odda na policiji ali v našem upravnistvu, da se izogne posledicam. 44/L

— **Lj Orkestralno društvo Glasbene Matice** ima skupno vajo za turnejski program v torek 24. t. m. Udeležba obvezna za vse člane, ki se udeležijo turneje. — Odbor.

— **Lj Najboljše, najcenejše cevlje** kupite pri A. Gorše, Ljubljana, Stari trg 15. 67/L

— **Lj Ponudbe za napravo steklarskih** (slikarskih, plesarskih) del nove 80 stanovanjske hiše na Ahadjevi cesti je vložiti pri mestnem gradbenem uradu najpozneje do 28. maja 1927 do 11. ure popoldne.

— **Lj Predavanje o Grinlandu**, največjem otoku zemlje, priredi Geografsko društvo v Ljubljani dne 2. junija ob 20 v veliki dvorani Uniona. Predaval bo na podlagi krasnih, deloma barvnih skiptičnih slik po lastnih posnetkih g. dr. O. Steinböck, ki je bival lani več mesecev v grinlandskih gorah ter potem žel po Danskem, Nemčiji in Avstriji velike uspehe s predavanji o svojih potovanjih in doživljajih. Na ljudski univerzi v Mariboru je pred nekaj dnevi dosegel popoln uspeh in zato se obeta tudi Ljubljani izredno zanimiva prireditve. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni od torika 24. t. m. dalje.

— **Lj Nesreča.** Po Kolodvorski ulici je v soboto vozil hlapec Aleš Škrolca, zaposlen pri tiskarji Čimino v Dragi, z dvopreznim vozom dva železna vagončka. Sedel je na vozu. Na vogalu Komenskega ulice sta vagončka zdrčela z voza, ker nista bila privezana. Obenem je padel z voza hlapec, ki je dobil pri padcu težke poškodbe na glavi in drugod. Prepeljali so ga v javno bolnico z rešilnim avtom. Konje pa je nato prevzel gospodar, ki je za njim prišel na kraj nesreče.

— **Lj Tatvine in goljufije.** Potniku Matevžu Dremelju, stanujočemu na Karlovski cesti, je neznan tat odpeljal izpred gostilne Kralj na Cankarjevem nabrežju 1500 Din vredno. Črno pleskano kolo. S kolesom je odpeljal tudi večji zavoj razglednic, vrednih 2500 dinarjev. Josipu Habjanu je neki možakar odnesel iz gostilne kajenje na Sv. Petra nasipu 95 Din vreden dežnik.

— **Lj Karamboli na Dunajski cesti.** Mestna občina sedaj popravlja tlak na Dunajski cesti. Sprva je bil splošni promet z vozovi zaprt le za gotovi del ceste, sedaj so ga zaprti popolnoma in se more z malimi vozčki voziti le po tiru cestne železnice. V soboto je mekarica Marija Avšičeva iz Kleč peljala po Dunajski cesti svoj voziček za mleko, na katerem je bilo 50 l mleka za razne stranke. Privozila je do gostilne pri Šestici, kjer je bil promet na desni strani zaprt. Zato je krenila na tir in v tem trenutku je privozil voznik cestne železnice Alojzij Blažič. Mekarica se ni mogla pravočasno ogniti in tako je nastal karambol. Tramvaj je prevrnil voziček in vse mleko se je razlilo po cesti. K sreči tramvaj ni zadell mekarice. Škoda znaša 150 Din.

— **Lj Kontrola sladoledarjev.** Sladoledarji so prišli pod strogo kontrolo zdravstvenopolicijske oblasti. Ovadenih je več sladoledarjev radi neupoštevanja zdravstvenih predpisov. Neki sladoledar pa je prijavljen, ker se ni mogel izkazati s predpisanim zdravniškim spričevalom.

— **Lj Drobni policijske kronike.** Od sobote do danes je bilo aretiranih sedem oseb. Tri osebe radi tatvine, neki nočni razgrajad radi izvajanja in kaljenja nočnega miru in tri ženske radi vlačuganja in tajne prostitucije. Prijavljeni sta dve tatvini, dalje je več oseb prijavljenih radi prestopka raznih policijskih predpisov. Od doma je zopet pobegnil neki mladenič, stanujoč na Glincih.

Iz Celja

— **c Stavba nove deške okoliške šole** na Dclgem polju naglo napreduje in se bliža koncu. Vrše se sedaj dela v notranosti poslopja, katero mora biti do početka šolskega leta gotovo. Pouk se bo v prihodnjem šolskem letu vršil že v novi šoli. Prostor okrog šole, kakor tudi cesta bo dvignjena in cela okolica čedno urejena. V bližini šole se gradi lešev več enostanovanjskih vil. Ščasnoma bo tudi ta del mesta postal čedna naselbina.

— **c Prememba posesti.** Hišo trgovca Kosa v Prešernovi ulici je kupila definitiv-

no Družba sv. Mohorja. Poslopje bodo pričeli v jeseni prezidavati v tiskarniške prostore. Po končanih delih se bo tiskarna preselila iz Prevalja v Celje.

To in ono

Roman grofa Degenfelda

V četrtek se je zgledala v budimpeštanski privatni umobolnici zdravniška komisija, da preišče grofa Emericha Degenfelda, ki so ga nasilno držali v opazovalnici že tri leta. Komisija je ugotovila, da je grof duševno popolnoma zdrav in da sploh ni razloga, držati ga v umobolnici. Na podlagi te ugotovitve so grofa takoj izpustili in Degenfeld je odšel s soprogo na grad svojega svaka E. Karolyja.

V umobolnico je spravila madžarskega magnata njegova soproga s pomočjo sorodnikov. Pred štirimi leti se je Degenfeld oženil z igralko Editho Sugarovo, kateri je hotel takoj po poroki prepustiti polovico svojega največjega veleposresta. Proti temu je nastopila grofova rodbina, ki je dala Degenfelda brez pravega povoda zvezati in vtakniti v norišnico. Njegova žena je skušala nahujskati javnost proti nečuvnemu nasilju, toda vse njeno prizadevanje je bilo zaman. Podkupljeni sodni zdravnik je takrat izjavil, da se grofu res meša. Pri tem je tudi ostalo. Šele zdaj, ko je umrl grofov brat, ki je zasnoval komplot proti njemu, da se polasti ogromnih rodbinskih veleposrestev, je prišla stvar na dan. Objektivni sodni zdravnik so ugotovili, da je grof duševno popolnoma zdrav in da lahko mirno zapusti norišnico. Degenfeld je eden najbogatejših madžarskih magnatov. Njegovo glavno posestvo meri 12 tisoč jolithov najrodovitnejše zemlje.

Dvanajstkrat obsojen na smrt

Pariška policija je napravila te dni izredno dober lov. Uspejo ji je prijeli in razkrinkati enega najdrzejših mednarodnih zločincev in pustolovcev, na čigar glavo je bila razpisana nagrada v znesku 50.000 frankov in ki je bil od raznih oblasti in contumaciam opetovano obsojen na smrt.

Bandit, ki je strahoval Španijo, Italijo in Francijo, je Španec Antonio Martinez Jinez. Bandit je bil poleg svoje izredne lokavosti in smelosti tudi nenavadno bestialen, kajti na vesti ima nič manj nego 14 umorov. Jinez je bil samo od španskih sodišč obsojen 12-krat na smrt, toda znal se je do danes spretno umikati nastavljenim pastem.

O njegovi drznosti pričča zločin v Madridu, kjer je pri belem dnevu z naperjenim samokresom pristil blagajnika neke banke, da mu je izročil ves denar. Ker se je ta obotavljal, pa ga je kratkotalo ustrelil, pobral več stotisoč peset in izginil brez sledu. Žrtev smelega zločina je bila tudi žena nekega španskega bogataša. Ta je v svojem avtomobilu često delala izlete v okolico Madrida, šofirala pa je običajno sama. Nekega dne je ustavil na cesti avtomobil maskiran bandit. Bil je Jinez. Zahteval je od dame, da mu izroči vse dragocenosti in ko je njegovi zahtevi ugodila, ji je pogljal kroglo v glavo, njeno prijateljico pa težko ranil.

Začinlo za drznost zločinca je tudi, da si je zadnje čase v Parizu najel vilo ter se neženirano izprehajal po pariških bulvarjih. Pretekli dni pa je policija izsledila njegovo gnezdo. Zavedajoč se, da bo imela težko delo, je policija postopala zelo previdno in je bandita presenetila, ne da bi se mogel braniti.

Nekega jutra so policijski agenti cernirali malo vilo, dva agenta pa sta potrkala na vrata. Nič hudega sluteč je Jinez odprl vrata.

»Ali ste vi inozemec?« ga je vprašal policist in ko je Jinez odgovoril, da je Španec, sta detektivta zahtevala, naj jima predloži dovoljenje za bivanje v Franciji. Jinez je nato brskal po omari in privlekel na dan listino, iz katere je bilo razvidno, da ima dovoljenje za bivanje v Franciji. Ko je pomolil agentu listino pod nos, mu je drugi v tem hipu bliskoma položil okove okoli

2. odlika:

Velik priročen kos

Takšen velik kos olajša pranje, ker da takoj toliko pene, kolikor majhen kos po daljšem pranju.

1. Terpentini v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravilic za izrezanje.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

— **c Odkritje spominske plošče** v svetovni vojni padlim vojakom v Petrovčah bo na praznik 26. t. m. V Petrovčah se za prireditve vrše velike priprave in se pričakuje gostov iz cele Slovenije.

Kralj dunajskih pustolovcev

Te dni je policija prijela pustolovca Karla Uhrmanna, čigar avanture so svojačasno vzbudile na Dunaju splošno senzacijo.

Uhrmann je zanimiv pojav. Star je 33 let, je vedno eleganten ter nastopa zelo samozavestno. Nedavno se je pojavil v Franz Josipovi bolnici, se izdal za asistenta ter izjavil, da mora izvršiti nujno operacijo. Neopaženo je smuknil v operacijske prostore ter tam naglo nagromadil več dragih zdravniških aparatov in jo skušal popihati. Le čuječnosti nekega uslužbenca se je imela bolnica zahvaliti, da ni bila oškodovana. Uhrmann je bil prijel.

Nato je izvršil serijo premetenih sleparij, izdajajoč se sedaj za poslanika kega atašea, sedaj za ministrskega svetnika ali policijskega uradnika. Nekega dne se je pojavil na dunajskem vzhodnem kolodvoru kot policijski uradnik. Ustavil je skupino kmetov, ki so se hoteli odpeljati in jih aretirati. Po »temeljiti« preiskavi, tekom katere je navihaneč olajšal večino seljakov za listnice, jih je odpustil.

Najdrzejša njegova pustolovščina pa je bila, ko je dal na Ringu ustaviti tramvaj. Stopil je v voz, se predstavil sprevodniku za policijskega komisarja in odredil, da nihče ne sme izstopiti iz tramvaja, ker se baie v vozu nahaja neki žepar. Nato je preiskal vse potnike večino njih okradel in se poslovil ugotavljajoč, da tatu na žalost ni našel.

Te dni so ga prijeli, ker je nekega dunajskega šoferja otcigal za 200 Din. Moral je v zapor.

× **Smrt ameriškega letalca.** Nad Aberdeenom v Ameriki je treščilo na tla letalo majojia Harolda Geigerja in se popolnoma razbilo. Majorja so potegnili mrtvega izpod razbitega aviona. Geiger je bil eden najboljših znanih ameriških letalcev in se je udeležil tudi poleta ZR III, iz Friedrichshafna v Ameriko.

Iz Maribora

— **m Avtozveza Maribor - Ruše** ukinjena. Ker se je izkazalo, da promet z avtobusom na progi Maribor-Ruše, ki je bil uveden pred dvema mesecema, ni rentabilen, se je z današnjim dnem ukinil. Avto bo vozil samo ob sobotah in nedeljah.

— **m Gostovanje nemških igralcev** v Mariboru je bilo izreden dogodek. Gledališče je bilo oba dni popolnoma razprodano. Tokrat so prišli v gledališče ljudje, ki jih sicer nikoli nisi videl. Gostje so z uspehom lahko zadovoljni.

— **m Regulacija Tattenbachove ulice.** Mestna občina je nakupila tkzv. Hofmannovo posestvo, ki leži na koncu Tattenbachove ulice. Hišo bodo odstranili da bodo tako lahko podaljšali Tattenbachovo ulico do železniškega mosta. Dosedanja ulica med Tattenbachovo in Kladniško ulico po Trčni ulici je ne le malo nerodna, marveč radi ostrih ovinkov tudi zelo nevarna in se je pripetilo na tem mestu že več nesreč. Upamo, da bo občina svoj načrt še letos izvršila.

— **m Proslava 10-letnice majske deklaracije** so tu tudi v Mariboru vršila na svetčan način. V nedeljo 29. maja popoldne bo manifestacijsko zborovanje na Glavnem trgu, nato pa odhod v mestni park, kjer bo odkrita spominska plošča z besedilom spominskih diplom. Pri proslavi sodeluje vojaška godba. Maribor bo pri tej priliki ponovno manifestiral, da je in ostane jugoslovenski. Proslava se vrši v okrilju jugoslovenske Matice.

— **m Ljudska knjižnica** se je preselila iz doedanjih prostorov v pritličje Narodnega doma, kjer je bila doslej »Posojilnica«. Ko bo selitev izvršena in knjižnica zopet urejena, bo začela z rednim poslovanjem. Za enkrat ostane do 9. junija zaprta.

Triumf letalca Lindbergha

34 ur med nebom in zemljo. — Kar se ni posrečilo Nungesserju in Coliju, je dosegel Šved Lindbergh. — Preletel je brez prestopa Atlantski ocean.

Letalo, s katerim je častnik vojaške aviatike države Missouri Lindbergh v petek nastopil zračno pot v Newyork, je enokrilnik Spirit of St. Louis z normalno hitrostjo 200 km na uro. Akcijski radius letala znaša 7000 K. Letalo ni bilo opremljeno z radioaparatom, niti s čolnički za slučaj pristanka na morju, marveč samo z zasno pnevmatično napravo za slučaj nezgode. Polet je bil preračunan na 32 ur tako, da so pričakovali Lindbergha v Parizu v soboto okrog 9. zvečer. Zračna pot je bila približno ista, ki sta jo hotela preleteti nesrečna francoska letalca Nungesser in Coli.

Težkoče pri startu.

Senzacionalna vest o startu mladega letalca, o katerem se doslej v javnosti sploh ni govorilo, je presenetila ves kulturni svet. V trenutku, ko ni več dvoma o tragični usodi štirih mož, štirih junakov Francozov, ki so plačali svojo smelost z življenjem, v trenutku, ko sta Američana Chamberlain in Bertand že opetovano odgodila svoj polet, se je mladi letalec popolnoma sam odločil za grandiozni polet iz Newyorka v Pariz. Lindbergh je startal v petek ob 12.52 srednjeevropskega časa. Pred njegovim odletom se je zbrala na newyorškem letališču ogromna množica občinstva. Nekateri radovedneži so prihiteli na letališče v nočnih oblekah. Policija je morala napeti vse sile, da zadrži naval nepregledne množice. Ko so zapeli motorji Lindberghovega letala, se je polastilo množice

nepopisno navdušenje. Start je bil neobičajno težak, ker je bilo letalo preobteženo. Spočetka se je dvignilo samo deloma in trikrat je padlo nazaj na zemljo. Z največjo težavo je Lindbergh uspelo dvigniti se nad vrhove dreves sosednjega gozda in samo za las je manjkalo, da ni zadelo letalo ob brzoljavne žice, kar bi lahko povzročilo katastrofo. Končno se je drznemu letalcu posrečilo premagati vse težkoče in letalo je izginilo v smeri proti severovzhodu. Lindbergh je poletel najprej na Cape Race, kjer je zapustil kopno, od tod pa proti severovzhodu v velikim lokom nad oceanom proti Irski, od koder je krenil na Anglijo in dalje proti Parizu. Proti pričakovanju je startal Lindbergh sam. Spremljala ga je samo siva mačka kot talisman, ki ga mu je dala skrbna mati, da bi imel na poletu srečo.

Ameriški letalec Byrd je izjavil novinarjem, da ne more startati, ker letalci, ki bi morali poleteti na letalu Bellanca, razspara s podjetnikom niso pripravljene za start. Prvo vremensko poročilo z ameriške obale je naznanjalo jasno vreme in lahne vetrove. Lindbergh je spremljalo priložnost pet drugih letal, ki so se pa tako vrnila. V enem je bil tudi slaven Byrd.

Junaska mati.

Središče zanimanja celokupnega pariškega tiska je bil drzen poskus ameriškega letalca Lindbergha, ki so ga v petek popoldne opazili nad pristaniščem St. Johns na

Novi Fundlandiji. Tamkajšnje meteorološka postaja je sporočila, da piba močan zapadni veter, ki je bil letalon zelo dobrodošel. Lindbergh je letel s povprečno hitrostjo 180 km na uro. Francoske oblasti so odredile, da mora v petek in v soboto ponoči svetiti največji francoski mornarski svetilnik v Mont St. Valerianu. Tudi na letališču v Le Bourgetu je bilo poskrbljeno za svetlobne signale. O poletu so prihajala v Pariz rodna radioporočila. Že o polnoči po greenwichanskem času je preletel Lindbergh novofundlandski postaji St. Marie in St. Jean, od koder je ubral severovzhodno smer. Glasom poročil ameriških listov je dala letalcu pobudo za polet čez Atlantski ocean njegova mati, ki je po startu izjavila, da ji je žal, da je v letalu prostora samo za eno osebo, ker bi bicer z največjim veseljem spremljala svojega sina. Tik pred startom je Lindbergh izjavil svojim prijateljem:

— Zdaj sem na smrt obsojen. Vidim samo dva izhoda iz položaja, v katerega sem zašel prostovoljno. Ali bom usrečen ali pa dosežem svoj cilj in si rešim življenje.

Na pot je vzel Lindbergh hrano samo za tri dni in sicer nekaj sendvičev s šunko in čokolado v termosteklenici.

V Parizu je zavladala v soboto nepopisna napetost. Kljub razočaranju, ki ga je doživela pariška javnost z Nungesserjevim poletom, so bili Parižani z rednimi izjemami prepričani, da se bo Lindbergh polet posrečil. Poveljstvo letališča v La Bourgetu je odredilo, da francoska letala ne poletijo Lindberghu naproti, ker bi lahko prišlo do usodnih zamenjav in napačnih poročil. Zmagovitemu letalcu so kazali smer, odnosno letališče samo ogromni reflektorji. Ob 22.20 je Lindbergh srečno pristal v Le Bourgetu in dosegel uspeh, s katerim je zadivil ves kulturni svet.

Sprejem v Parizu.

Ko se je v soboto ob 3. popoldne v Parizu raznesla vest, da Lindbergh je pluje nad Irsko proti Franciji, se je pariškega prebivalstva letala silna nervoznost. Ameriško poslanstvo, vsi ameriški in pariški klubi, sportna in druga društva so konkurirala v pripravi za sprejem junškega letalca. Ameriški poslanik Herick je izjavil, da bo po potrebi vso noč vztrajal na letališču, dokler Lindberghu ne stisne roke. Za razsvetljavo velikega letališča so bili nameščeni številni žarometi, med katerimi je bil sam orjak Mont Valerien, ki je bil pred kratkim montiran ter je po svoji kapaciteti megal milijona sveč največji na svetu, prilepil stopil v funkcijo in noč izpremenil v dan. Po naročilu vojaškega poveljstva so žarometne postaje v Bercku, Abbevilleu, Poix in Beauvaisu takoj ob nastopu mraka razsvetljevale ozračje in ravno tako je bilo na letališču v Cherbourgu vse pripravljeno za eventualni Lindberghov pristanek v sili, toda junški letalec je ob nastopu večera gladko letel nad Cherbourgom in se blizal Parizu, kjer je bilo vse prebivalstvo na

nogah in je nestrpno pričakovalo njegov prihod.

Že od prvih večernih ur so se na letališče valile ogromne množice. Tramvaji in avtobusi so bili prenapolnjeni. Poleg ameriškega poslanika, ki je prišel že ob 20., in poleg številnih predstavnikov je bila tudi komisija zdravnikov.

Točno ob 22.20. je Lindbergh pristal na letališču Le Bourgetu. Stotisočglava množica je bila pijana navdušenja. Prizori, ki so se odigrali, se ne dajo opisati. Reproduciral jih bo samo film. Velikansko je bilo presenečenje, ko je Lindbergh popolnoma svež in na videz niti malo utrujen, stopil iz letala — v navadni civilni obleki. Edino čepica je izdajala letalca, pa še to je takoj zamenjal s slamnikom, ki ga je prinesel s seboj. Množica je letalca objemala in skoro zdrobila njega in njegovo letalo. Intervjuirali so morali močni oddelki policije, da so pripravili pot ameriškega poslaniku, ki je polagal veliko važnost na to, da prvi stisne zmagovalcu Oceana roko.

Dvorana letališča je bila okrašena in pripravljena za očiščeni sprejem. Toda Lindberghovi prijatelji in zdravniki so zahtevali, da se mora utrujeni letalec takoj odpeljati v hotel k počitku. Posadili so ga torej v zaprt avto in bliskovito oddirjali z njim v mesto. Ime hotela se je držalo v strogi tajnosti, da je imel letalec vsaj prvo noč mir pred publiko. Njegovo etalo »Spirit of St. Louis« pa so istotako morali takoj spraviti v veliki hangar družbe Air Union.

Z napetim zanimanjem so sledili drznemu Lindberghovemu poletu tudi v skandinavskih deželah, zlasti na Švedskem, kajti Lindbergh je rodom Šved. Rojen je bil v Detroitu kot sin švedskih roditeljev. Studiral je na univerzi v Viskonsinu in že kot 9letni mladenič se je udeležil vojaških letalskih tekem. Letalo Ryan, s katerim je poletel čez ocean, je bilo izdelano pred 14 dnevi v Kaliforniji, od koder je Lindbergh priletel v 2 urah. Švedi so bili glede njegovih priprav zelo skeptični. Lindbergh je nekaj let vodil letalo na progi St. Louis-Chicago. Lani je presenetil Ameriko z drznim poletom. Brez posebnih priprav je na-

Dne 18. maja so bile izžrebane sledeče srečke, kupljene pri Zadrugi hranilnici r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 19.
Din 10.000 je zadela srečka št. 79.002.

Do Din 500 so zadela sledeče srečke:
76.724, 15.452, 18.165, 18.101, 18.151, 18.137, 30.980, 40.585, 40.575, 40.548, 40.555, 40.504, 53.435, 53.488, 53.405, 66.690, 66.621, 66.691, 66.679, 66.624, 66.617, 79.009, 79.080, 91.734, 91.734, 91.744, 115.689, 115.648, 115.662, 115.630, 9.734, 9.776, 11.503, 11.539, 11.505, 23.437, 34.131, 47.752, 47.718, 48.534, 48.570, 71.881, 71.810, 83.266, 83.246, 83.262, 83.298, 83.204, 86.323, 86.388, 86.388, 86.367, 86.301, 86.316, 96.936, 96.975, 96.944, 111.133, 111.146, 111.185, 120.137, 120.108, 120.146, 120.114, 120.182, 120.117, 9.104, 9.138, 9.193, 9.190, 9.116, 48.647, 48.696, 70.458, 70.409, 70.428, 70.448, 95.823, 95.806, 95.853, 111.790, 111.711, 111.867, 121.627, 121.697, 121.685, 121.682, 121.612, 57.688, 99.342, 4.497, 78.333.

Zadruga hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Kavo zboljšate s Kolinsko cikorijo!

Napiši na ploščah

prevlečeni z radio-tinkture, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

Popolnoma novo! — Prvič v Ljubljani!
Veliki monumentalno senzar-cijonelo »pustolovni« velicilim

MONSTRUM

Misteriozni sanatorij, v katerem se secirajo živi ljudje. — Dr. Edwards contra dr. Zisa. — Hiša misterij in groze. — Skrivnostna ogledala. — Moderni sanatorij ali norišnica. — Zaljubljeni Johnny in pa Betty. — Nevhita in misteriozno svetlo. — V pasti. — Nemi atlet Caliban. — Čez skrivnostne hodnike v misteriozno klet. — Električni tol. — Interesantna in napetostna zanimiva rešitev eno minuso pred smrtjo. — V glavni logi največji filmski umetnik »dosledjivi« človek s 1000 obrazov

LON CHANEY.

Velicilim »MONSTRUM« je brezdvomno največja senzarica te sezije! — Sijajna igra. — Izvrstna režija. — Velezanimiva vsebina. — Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Elitni kino »Matica« — vodilni kino v Ljubljani. — Sredina mesta. Telefon 2124.

Prvi in najbolj znani sir v škatlah

,ORCO'

zahtevajte povsod.

Zastopstvo:

Fr. Srdar & Co., Zagreb, Illica 91.

Mamice!

30 otroških vozikov raznih vzorcev se prav poceni razprodaja — v tovarni »Tribuna«, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 79/L

Kolesarji!

Dvokolesa v ceni zelo padla. Pneumatika Michelin, Dunlop, Ceniki franko. — Prodaja na obroke. — F. Batelj, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 78/L

Kupujemo zlato,

srebro, platin, srebrne krone, kovinske odpadke. — Tovarna za ločenje dragih kovin. Spo. L. nja Šiška. 1266

Trgovski pomočnik

izurjen v mešani stroki — išče službo; nastopi lahko s 1. junijem, gre tudi na deželo. — Ponudbe pod »Vesten/1277« na upravo »Slov. Naroda«.

Slaščičar

starejša moč, popolnoma samostojen — išče službo v večjem hotelu; najraje na letovisku. — Ponudbe pod »Slaščičar/1273« na upravo »Slov. Nar.«.

Gospodična

večja slovenskega in nemškega jezika — išče službo k otrokom kot vzgojiteljica. — Ponudbe pod »Vzgojiteljica/1289« na upravo »Slov. Naroda«.

Moško kolo

»Waffenrad« naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 1287

Večji gramofon

dobro ohranjen ter 20 plošč za ceno Din 1100 takoj naprodaj. — Ponudbe pod »Gramofon/1291« na upravo »Slov. Nar.«.

Absolventinja

trgovske šole, dobra strojepisarka — išče službo začetnice; večja tudi nemškega jezika. — Ponudbe pod »Pridna/1288« na upravo »Slov. Naroda«.

Plačilni natakari

z daljšo prakso, zmogel slovenskega, nemškega in italijanskega jezika — išče službo v večjem hotelu. — Ponudbe po »Plačilni natakari/1246« na upravo »Slov. Naroda«.

Najstarejša slovenska plesna šola in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa«).

Se priporoča. — Izvršitev točna, ceno zmerna. 78/L

Enodružinsko hišico

z lokalom in vrtno na prometnem kraju v mestu ali periferiji mesta — kupim. — Ponudbe pod »Trgovina/1275« na upravo »Slov. Naroda«.

Sveže ribe olje

najboljše znamke se dobijo v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6. Naročila se točno izvršujejo.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji »Adler«.

Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Kayser«, »Styria«, »Waffenrad« (Orožno kolo). — Pisalni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastojni in franko. 32/L

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

VENECIN

731

izredna zdravilna voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran se dobiva zopet v vsaki lekarni
Skladišče za grosiste: Isis, d. d. Ljubljana.

Zastore, postelja pregrinjala perilo, monograme, obleke i. dr. veze najfinije in najceneje

mehanično umetno vezenje

Matok & Mikeš

Ljubljana, Da Imatinova ulica 13.

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

Mešni pogrebni zavod.

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjamo, da nas je v nedeljo dne 22. t. m. po dolgi, mučni bolezni, spravljena z Bogom, zapustila za vedno naša iskreno ljubljena in vzorna mati, stara mati, teta, tašča in svakinja, gospa

Marija Cvahte roj. Triller

vdova šolskega ravnatelja in učiteljica v pokoju.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v torek, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne ob doma žalosti, Bleiweisova cesta št. 3, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, 22. maja 1927.

Olga Cvahte proč. Tavčar, hčerka. — Mirko S. Cvahte, žand. podpuk. v penziji, sin. — Dr. Jože Tavčar, zdravnik, zet. — Gizela Cvahte, roj. Schauta, sinaha. — Simona, Saša Cvahte, Mirica Tavčar, vnuki.

Mešni pogrebni zavod.

Podpisani naznanjamo, da nam je danes ob 3/4 4. uri zjutraj umrla blaga sestra, teta in svakinja

Terezija Tertnik

zasebnica

Pogreb predrage bo v torek, dne 24. maja t. l. 5. uri popoldne iz Gregorčičeve (Hilberjeve) ulice št. 10, na pokopališču k Sv. Križu. Blago rajnico priporočamo v pobožno molitev in trajen spomin!

V Ljubljani, dne 2. maja 1927.

Dr. Ivan Tertnik, profesor v pok., brat. — Magda Turk, roj. Tertnik; Marija Gračner, roj. Tertnik, sestre — in ostali sorodniki.